

Millora de l'autonomia alimentària de les explotacions de vaques de llet ecològiques amb l'increment del contingut de proteïna dels farratges (FARECOproteïna)

Resum

El present Grup Operatiu es crea amb la voluntat de millorar les explotacions de vaques de llet ecològiques, mitjançant estratègies per optimitzar la qualitat dels farratges obtinguts en les mateixes explotacions i així millorar la seva autonomia i sostenibilitat. Els resultats obtinguts d'aquest Grup Operatiu han de permetre als ramaders reorientar la producció farratgera dins les seves explotacions de vaques de llet ecològiques per obtenir productes amb un major contingut de proteïna. En aquest sentit, el lideratge del grup va a càrrec de NUTREX PINSOS SL, una empresa dedicada a la fabricació de pinsos, amb una cartera de clients cada vegada més important de ramaders ecològics que coneix i contempla les necessitats nutricionals que cada espècie necessita per al correcte desenvolupament i benestar de les explotacions ramaderes. IRTA és l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària que té com a objectiu contribuir a la modernització, a la millora i l'impuls de la competitivitat i al desenvolupament sostenible dels sectors agrari, alimentari, agroforestal, aquícola i pesquer; compta doncs amb una gran experiència en la recerca i el desenvolupament tecnològic dins l'àmbit agroalimentari. MAS LA COROMINA és una granja situada a la Vall d'en Bas, a la comarca de la Garrotxa, que compta amb una superfície agrària d'aproximadament 90 hectàrees i centra la seva activitat al desenvolupament agropecuari, agrícola i ramader, així com la compra venda, comercialització i distribució dels seus productes. CAN TÀPIES està situada a Sant Antoni de Vilamajor, al Vallès Oriental, és una granja d'aproximadament 45 hectàrees, que es dedica a l'explotació del bestiar boví per la producció de llet. Finalment, GEDPRO compta amb més de 30 anys d'experiència en la gestió de projectes i aportarà el seu coneixement per al present.

Objectius

L'objectiu principal del projecte és millorar l'autonomia i sostenibilitat de les explotacions de vaques de llet ecològiques integrant estratègies per augmentar la qualitat dels farratges obtinguts en aquestes explotacions.

Per assolir aquesta finalitat es plantegen els objectius secundaris següents:

- Disposar d'una correcta quantificació ambiental que ajudi a la presa de decisions encaminades a la millora de la sostenibilitat a les explotacions.
- Determinar quin és el moment òptim d'aprofitament per les diferents espècies, l'òptim agronòmic que garanteixi un equilibri entre la qualitat i la quantitat del farratge produït.
- Fomentar l'autonomia proteica de les explotacions a partir de l'associació entre cereals i lleguminoses.
- Millorar la conservació dels ensitjats d'usurda mitjançant la utilització d'additius comercials.
- Transferir els resultats obtinguts per a la seva aplicació dins el sector que aplica.

Descripció de les actuacions previstes en el projecte

Per tal d'aconseguir els objectius englobats dins el marc del projecte es duran a terme 5 actuacions:

- **Activitat 1:** Avaluació de la incidència de la disponibilitat en proteïna sobre les petjades de carboni i hídrica en granges de vaques de llet ecològiques. L'actuació es realitzarà a Mas la Coromina i Can Tàpies. Per a executar aquesta activitat es prepararan els qüestionaris per la recollida de la informació de les explotacions. Posteriorment, es recollirà la informació de Mas la Coromina i Can Tàpies. Finalment, es durà a terme el càlcul de les petjades hídriques i de carboni i es realitzaran simulacions de nous escenaris per a determinar la variació d'aquests paràmetres amb la quantitat de proteïna produïda a través de farratges.

- **Activitat 2:** Millora del contingut en proteïna dels farratges d'hivern amb l'associació de gramínies i lleguminoses. En primer lloc, es determinarà la variació de la qualitat de la barreja farratgera en funció del moment d'aprofitament. En segon lloc, s'avaluarà la producció i la qualitat de barreges de gramínies i lleguminoses farratgeres. Per últim, s'establiran parcel·les demostratives amb les barreges d'espècies de gramínies i lleguminoses que hagin donat millors resultats a Mas la Coromina i Can Tàpies.
- **Activitat 3:** Augment del contingut en proteïna del farratge de blat de moro amb l'associació amb lleguminoses. S'avaluarà la producció i la qualitat de les barreges de blat de moro i lleguminoses farratgeres d'estiu. Un cop feta l'avaluació, s'establiran parcel·les demostratives de barreges de blat de moro amb lleguminoses d'estiu a Mas la Coromina i a Can Tàpies.
- **Activitat 4:** Millora de la conservació dels ensitjats d'usurda. S'avaluaran les característiques amb la incorporació d'additius, per a determinar el que doni millors resultats.
- **Activitat 5:** Transferència dels resultats per a informar al sector a partir de dues jornades de camp i una jornada de sala.

Resultats esperats i recomanacions pràctiques

Activitat 1. Obtenir dades en cadascuna de les explotacions ramaderes per saber l'abast de les petjades hídriques i de carboni.

Activitat 2. Aconseguir farratges d'hivern amb elevats continguts de proteïna.

Activitat 3. Obtenir farratges amb major contingut proteic amb l'associació de blat de moro amb lleguminoses d'estiu.

Activitat 4. Algun dels additius testats mostri millors resultats de conservació que el tractament control.

Activitat 5. Elevat nombre d'assistents i representants del sector a les jornades de difusió i transferència.

Líder del Grup Operatiu

ENTITAT: NUTREX PINSOS SL

Coordinador del Grup Operatiu

ENTITAT: GESTIÓ DE PROJECTES VALLBONA

Altres membres del Grup Operatiu (perceptors d'ajut)

ENTITAT: MAS LA COROMINA SL

ENTITAT: CAN TAPIES SL

Altres membres del Grup Operatiu (no perceptors d'ajut)

ENTITAT: IRTA

Àmbit/s temàtic/s d'aplicació

☒	Sistema de producció agrària
☒	Pràctica agrària
☐	Equipament i maquinària agrària
☒	Ramaderia i benestar animal
☒	Producció vegetal i horticultura
☐	Paisatge / Gestió del territori
☐	Control de plagues i malalties
☒	Fertilització i gestió dels nutrients
☒	Gestió del sòl

☐	Recursos genètics
☐	Silvicultura
☐	Gestió de l'aigua
☐	Clima i canvi climàtic
☐	Gestió energètica
☐	Gestió de residus i subproductes
☐	Gestió de la biodiversitat i del medi natural
☒	Qualitat alimentària / processament i nutrició
☐	Cadena de subministrament, màrqueting i consum
☒	Competitivitat i diversificació agrària i forestal
☐	General

Àmbit/s territorial/s d'aplicació

PROVÍNCIA/ES	COMARCA/QUES
Girona	Garrotxa
Barcelona	Vallès Oriental
Barcelona	Osona
Girona	Selva
Girona	Ripollès
Lleida	Alta Ribagorça
Lleida	Alt Urgell
Lleida	Pallars Sobirà
Lleida	Vall d'Aran
Girona/Lleida	Cerdanya
Lleida	Segrià
Lleida	Pla d'Urgell

Difusió del projecte (publicacions, jornades, multimèdia...)

El pla de difusió partirà de les novetats i innovacions del projecte tant a nivell del sector agrícola i ramader, com a nivell científic, i es recolzarà per les publicacions i patents que se'n puguin generar. Els grups destinataris de la seva difusió seran els següents:

Sectors industrials

El Grup Operatiu planejat s'emmarca dins el sector de la indústria agroalimentària ecològica. Pel que fa a la divulgació, entre agricultors i ramaders existeix un gran potencial de transferència i aplicació dels coneixements, per això s'espera que els resultats obtinguts es puguin aplicar tant a les empreses participants, com a la resta d'empreses del sector. La consecució amb èxit dels objectius del projecte permetrà donar valor afegit a les explotacions agrícoles i, indirectament, als productes finals obtinguts, la llet de vaca ecològica, aconseguint un cicle de proximitat i qualitat. Es planifica la presentació de les novetats i resultats del projecte en fires sectorials, convencions o seminaris específics del sector, així com als mitjans dels quals disposi cadascuna de les empreses participants (pàgina web, convencions, correus personals a clients, catàlegs i documentació comercial, butlletins, etc.) per incrementar i multiplicar l'abast de comunicació.

Centres Tecnològics i de Recerca del sector científic

El coneixement generat en el marc del projecte serà compartit amb la comunitat científica a partir de la publicació dels resultats del projecte a revistes especialitzades. IRTA, com a centre de recerca subcontractat, participarà activament en difondre els resultats a través del centre i les plataformes científico-tecnològiques on participa. Així mateix, es preveu la presentació en ponències i congressos nacionals i internacionals.

Alhora, es divulgaran els resultats a través de l'Associació Europea per a la Innovació i s'informarà al públic de l'ajut obtingut pel FEADER durant la realització del projecte publicant-ho a la pàgina web de les empreses i del centre de recerca, indicant una breu descripció de l'operació, els objectius i resultats del projecte, i es destacarà l'ajut financer de la Unió Europea. A més, en el cas que es rebés un ajut públic total superior a 10.000 euros, es col·locarà un panell amb informació sobre l'operació de mida A3 mínim, on es destacarà l'ajut financer rebut de la Unió Europea en lloc ben visible al públic.

Es proposa realitzar les següent accions de transferència:

Jornades de camp

- Jornada de cultius farratgers d'hivern a l'abril del 2023. Es mostraran les accions amb les associacions entre cereals d'hivern i lleguminoses; així, com la incidència d'algunes pràctiques culturals per augmentar el contingut en proteïna com pot ésser el moment de dall. També es farà difusió dels resultats obtinguts en l'avaluació de les petjades de carboni i hídrics en les granges de vaques ecològiques.
- Jornada de cultius farratgers d'estiu a l'agost del 2022. Es mostraren els primers resultats de les associacions de blat de moro amb lleguminoses d'estiu.

Jornades de sala

- Jornada sobre l'autonomia alimentària en les explotacions de vaques de llet ecològiques. Octubre - Desembre 2023.

Pàgina web del projecte

Altra informació del projecte

DATES DEL PROJECTE	PRESSUPOST TOTAL
Data d'inici: Juliol 2021	Pressupost total: 114.314,00 €
	Finançament DACC: 52.864,83 €
Estat actual: En execució	Finançament UE: 39.880,49 €
	Finançament propi: 21.568,68 €

Amb el finançament de:

Projecte finançat a través de l'Operació 16.01.01 (Cooperació per a la innovació) a través del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2022.

Ordre ARP/113/2021, de 20 de maig, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts a la cooperació per a la innovació a través del foment de la creació de grups operatius de l'Associació Europea per a la Innovació en matèria de productivitat i sostenibilitat agrícoles i la realització de projectes pilot innovadors per part d'aquests grups, i Resolució ACC/1660/2021, de 27 de maig, per la qual es convoca l'esmentat ajut.

